

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a přítomnost Ducha svatého se všemi námi! Amen.

“Očekávám na Hospodina, očekává duše má, a ještě vždy očekává na slovo jeho. Duše má očekává Pána více nežli ponocní svítání, více než ponocní jitra. Očekávejž, Izraeli, na Hospodina.“

Ž 130,5-7a

Píseň 209 *Ó slunce spravednosti*

Modlitba: Pane náš a Bože, děkujeme Ti za dnešní den. Den nedělní, den volna. Den svátečního klidu. Děkujeme Ti za chvíli v tomto shromáždění, kde nemusíme odvádět žádné výkony, ukazovat své schopnosti a přesvědčovat o svých kvalitách. Zde jsme mezi svými, kteří nás přijímají v lásce a v pochopení. Pane, za to vše děkujeme Tobě, neboť Ty jsi našemu týdnu tento rytmus vtiskl, Ty jsi učinil, že smíme v tomto společenství spočinout, Tvé Slovo je před námi a naslouchat mu a otevřít se mu je v této chvíli nejdůležitější. Pane, jak však poznáme, zda to, co chceme a co děláme, je správné? Pro co je teď vhodný čas? Co od nás očekáváš? Pane, pomoz nám se správně rozhodovat, naplň naše srdce chutí do života i naše myslí pokorou před Tebou - abychom žili jako Tvé děti. Vybav nás k tomu svým svatým Duchem. Amen

Čtení: Iz 58,1-10

Píseň 438 *Přišli jsme, ó Ježíši*

Text: L 10,38-42

Kázání: Milé sestry, milí bratři, víra není jen zbožným citem, není jen učením, nějakou teorií, víra se má žít, má se projevovat všedním životem, konkrétními rozhodnutími, víra se vtěluje do všedních služeb. - - A najednou tohle! Chválena je žena sedící, poslouchající, avšak nečinná a nevšímavá vůči své uondané sestře. Chválena je snad její nepraktičnost!? Chválena je zbožná intelektuálka? Zatímco žena pracující, obětavě sloužící zůstává nedocenená. (!?) A to je její

služba přímo *diakonií!* (Jako by té diakonie nebylo v naší církvi stále tak žalostně málo!)

A tak bychom možná radši ten příběh odmítli - kdyby v něm ovšem nebyl Ježíš. Protože když on takhle mluví, bereme jeho slovo vážněji než od kohokoli jiného. Na Ježíše se neodvážíme normálně se naštvat (jako bychom se jinak rozzlobili na nevychovance, který nedovede poděkovat za pohostinnost) a neodvážíme se vůči němu trvat na svém: že Marta je fajn, vždyť ho sama pozvala, přijala (kde by bez ní byla Marie?) a snažila se ho podle zákona pohostinství a podle svého nejlepšího svědomí obsloužit. Nikdo jiný by nás nepřesvědčil, ale když Ježíš to vidí jinak, zarazíme se a začneme nad tím přemýšlet.

Marta je *Paní* (s velkým P) - tak zní překlad jejího jména. Je iniciativní, obětavá, rozdala by se - ale je *Paní* - okupuje prostor svou iniciativou a svými představami o tom, co se musí, co se má udělat a co je dobré a pro druhého prospěšné. Přijít k Martě na návštěvu znamená nechat se obsloužit. Dopřát jí radost, že nám chutná a cítíme se u ní dobře (ale jak se skutečně cítíme, nebo co vlastně chceme a proč jsme přišli, na to už většinou nedojde). S Martou je hezké se vidět, ale nedochází k setkání, ke skutečnému navštívení, při němž se naslouchá od srdce k srdci. Marta je přičinlivá, pilná, až neposedná - protože se možná v skrytu duše děsí své prázdnoty, kdyby spočinula? Patří k těm hyperaktivním lidem, pro které skutečná neděle představuje hrozbu? Hrozí se myšlenek a pochybností o smyslu své práce? Nemá ráda mlčení a otázky nad svou aktivitou?

Marta se nechce vzdát své role hostitelky (Paní), ani když přichází na návštěvu Pán, hostitel v hlubším a základnějším smyslu. (Možná je to příběh určený speciálně pro faráře, kteří se také neradi vzdávají role tvůrců kázání a hostitelů sboru při vysluhování svátostí. A kteří nedovedou mít neděli.) - Ale Marta by se urazila, kdybyste ji takto začali rozebírat. Ona vidí samu sebe jako oběť. Oběť povinné slušnosti. A má pocit, že je na všechno sama a nikdo jí nepomůže. Chvíli je na to snad i pyšná. Ale najednou se z ní vyvalí hořkost a výčitky: *Nevidíš, co se děje? Což ti na tom nezáleží? Řekni jí přece, ať mi pomůže!* Tady se ukazuje, že Marta nedělá svou práci s

radostí, neslouží ve vnitřní svobodě. Myslí si, že Marie a Ježíš pro ni projevují málo pochopení, ale současně prozrazuje, že má zrovna tak málo pochopení pro ně. Typické je, že svou únavu a naštvanost nevidí jako svůj problém, neklade si otázku: dělám to dobře? Je to nutné?, ale jako problém těch ostatních: Marie nevidí, Ježíš nic neřekne.

K Ježíšovi vzhlíží Marta jako k Pánu, ale očekává od něho jenom to, že udělá pořádek podle jejích představ. Není to v evangeliu (a nejen v evangeliu!) jediný případ, kdy je Ježíš k něčemu takovému vyzván - vždycky ale odmítne: *Mistře, domluv mému bratru, ať se se mnou rozdělí o dědictví!* -- *Človče, kdo mne nad vámi ustanovil soudcem neb rozhodčím?*

Marta konečně přestala kmitat - Ježíš ji zarazil tím, že jí nepotvrdil její představy. Konečně začíná Marta naslouchat. Jen jestli opravdu naslouchat chce!? Nezachovala se nám její reakce na Ježíšovo slovo. Nevíme, zda se zatvrdila ve svém vidění věci, nebo se nechala oslovit. To je schválnost mnoha biblických příběhů - končí otevřeným koncem, abychom poslední rozhodnutí museli udělat my sami. Ježíš Martu zarazil. Církev kmitající, zaujatá sama sebou, svou službou a svými starostmi potřebuje v pravý čas zarazit. Příběh bez překvapení nepotřebujeme. Nepotřebujeme si neděli co neděli jen potvrdit své názory. Ani pochválit svou obětavost. Pán církve nám klade zásadní otázku: jaký to má všechno smysl? Je to opravdu nutné? Zde a v tuto chvíli? Ježíš tu není od toho, aby dělal pořádek podle našich představ. Přináší svou představu, svou vizi Božího království a po nás chce, abychom udělali pořádek v sobě.

Dokáže Marta skutečně naslouchat? Uslyší: jseš vedle, zato tvá sestra je pašák! nebo uslyší, co bylo skutečně řečeno: *Marto, Marto, děláš si starosti a trápíš se pro mnoho věcí?* Tedy: já vidím tvou starostlivost, všiml jsem si. Chci ti pomoci. Jsem ten, který zve k sobě všechny upachtěné: *pojďte ke mně, já vám odpočínutí dám.* Jen jestli si chceš nechat dát ono odpočínutí. Nemusíš vždycky plnit všechna očekávání - ať už si je stanovíš sama nebo někdo jiný nebo snad tak velí obecná slušnost. Můžeš se nechat vytrhnout ze zaneprázdněnosti mnoha věcmi, soustředit se k jednomu

podstatnému, jednomu potřebnému, totiž nechat se obdarovat vnímavou myslí a otevřeným srdcem.

Dostát povinností nebo mít otevřené srdce je tématem i předchozího vyprávění z téže kapitoly. Milosrdný Samaritán. Zatímco kněz i levita míjejí raněného u cesty, protože spěchají, aby si poslechli Boží slovo, Samařan se zastaví a hnut soucitem pomůže. Ježíš k tomu říká: *Jdi a jednej také tak!* Je to jakoby pravý opak příběhu Marie a Marty! Posloužit nebo poslouchat? Jak se v tom vyznat? (Možná si to komplikujeme zbytečně: zatímco ten ležící u cesty je polomrtvý, návštěvník Ježíš hlady neumírá...)

Oba ty příběhy mají ovšem jedno společné. Jsou provokací. Pohrdaný, nepravověrný Samařan jako zachránce, nepohostinná, sedící Marie jako správná učednice. Provokace nás zastihuje nepřipravené. Už jsme si mysleli, jak dobře jsme to vymysleli, ale zase se na věc (a hlavně, na druhé) asi budeme muset podívat jinak. A nedělat závěry a nevyvozovat z bible ponaučení. Ježíšovo učení systematicky rozbíjí jakákoli poučení. Jestli nejdřív poslouchat a pak jednat, jestli nespěchat a přemýšlet, jestli se postit nebo nepostit, meditovat nebo sloužit? - Zapomeň na to! Jediné se snad dá závěrem říci: Naslouchej Ježíšovým příběhům, příběhům bez pouček a s otevřeným koncem a pamatuj na jejich vypravěče. Na jeho cestu. Neboj se a věř. Amen

Píseň 236 *Ježíši, Pane nejvyšší*

Ohlášky

Sbírka

Píseň 147 *Kdo mě z pout mých*

Přímluvná modlitba + Otče náš

Poslání: „Boží slovo projevuje svou sílu ve vás, kteří věříte.“

1 Te 2,13

Požehnání

Píseň 419 *Mocný Bože, při Kristovu*